

Hervorming van Kamer en Senaat in 2014

*In de herfst van 2011 kwam het Vlinderakkoord tot stand. Dit moeizaam tot stand gekomen politieke compromis over de 6de Staatshervorming houdt de hervorming van het **tweekamerstelsel** in. Dit houdt de hervorming in van de Senaat én van de Kamer.*

Het tweekamerstelsel is er al sedert de Onafhankelijkheid in 1830. Het Parlement bestaat sindsdien uit 2 onafhankelijk van elkaar werkende wetgevende vergaderingen: de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat. De Natie wordt vertegenwoordigd in beide assemblees.

Het tweekamerstelsel-in-evenwicht

Na de Onafhankelijkheid ontpopte de Senaat zich tot een behoudsgezinde assemblee, die sterk verschilde van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Zo moesten de senatoren beantwoorden aan zware verkiesbaarheidsvoorwaarden, zoals een groot financieel vermogen. Doorheen de tijd evolueerde die elitaire vergadering echter naar een **democratisch parlement** dat wordt verkozen op grond van het algemeen kiesrecht, zoals de Kamer. Tot vóór de 4de Staatshervorming in 1993 ontwikkelde het Belgische tweekamerstelsel zich tot een **tweekamerstelsel-in-evenwicht**, waarin de beide assemblees zowat elkaars gelijke waren in hun samenstelling en hun bevoegdheden.

Specifieke opdrachten voor Kamer en Senaat (1993)

Met de Staatshervorming van 1993 wilde men het parlementaire werk rationeler gaan organiseren om te komen tot specifieke opdrachten voor Kamer en Senaat. De politieke controle op de Federale regering en de overheidsfinanciën kwam voortaan de Kamer toe. De Senaat werd een **reflectiekamer** die zorgde voor de kwaliteit van de wetgeving. Kamer en Senaat bleven samen bevoegd voor de basisordening van de Belgische Staat en voor de betrekkingen tussen de Belgische Staat en de deelstaten.

Deze federale staatsstructuur werd vertaald in de samenstelling van de Senaat, die voor een deel **een assemblee van de deelstaten** werd, waarin de Gemeenschappen en Gewesten als zodanig deel hebben aan de federale besluitvorming. De rechtstreekse verkiezing van de Gemeenschaps- en Gewestraden werd in de Grondwet vastgelegd. Om een inflatie van het aantal parlementsleden te vermijden, moest het aantal federale parlementsleden drastisch dalen: de Kamer van volksvertegenwoordigers telde voortaan nog 150 leden, de Senaat 71.

Nieuwe hervorming van het tweekamerstelsel (2011)

Als gevolg van het Vlinderakkoord van 2011 komt er binnenkort een nog nieuwere Senaat. Net zoals in 1993 spreekt men ook nu beter niet over een hervorming van de Belgische Senaat alleen, maar wel over de hervorming van het Belgische tweekamerstelsel. Ondanks de in de Grondwet bepaalde autonomie kan de werking van de Senaat namelijk niet los worden gezien van die van de Kamer. Het basisidee voor het Belgische tweekamerstelsel blijft inderdaad de aanvullende specialisatie van beide assemblees.

Senaat: ontmoetingsplaats voor Gemeenschappen en Gewesten

De deelstaten moeten deelnemen aan de organisatie en de werking van de Federale Staat en de Senaat moet **dé ontmoetingsplaats** worden voor hun parlementen. Dit voornemen wordt weerspiegeld in de samenstelling en de bevoegdheden van de nieuwe Senaat.

Vanaf 2014 zou de Senaat 60 leden tellen, vooral vertegenwoordigers van de deelstaatparlementen. De Gemeenschaps- en/of Gewestparlementen sturen dan op basis van hun verkiezingsresultaten 50 leden naar de Senaat: 29 door het Vlaams Parlement, 10 door het Parlement van de Franse Gemeenschap, 8 door het Waals Gewestparlement, 2 door de Franstalige groep in het Brussels Gewestparlement en 1 door het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap. Samen coöpteren deze Gemeenschaps- en Gewestsenatoren bovendien nog 10 senatoren op basis van de verkiezingsresultaten voor de Kamer.

Wetgevende, adviserende en bemiddelende rol van de Senaat

Voor de meeste wetgeving wordt enkel de Kamer bevoegd. Wel zal de Senaat in zijn **wetgevende rol** op gelijke voet staan met de Kamer voor zo goed als alle institutionele regelgeving: de Grondwetsherziening, de wijziging van de bijzondere wetten (de zogeheten communautaire wetten of wetten die met een dubbele versterkte meerderheid worden aangenomen) en de door de Grondwet opgelegde aangelegenheden. Wanneer hij oordeelt een inbreng te willen hebben, krijgt de Senaat een evocatierecht voor enkele specifieke bevoegdheden.

Wanneer de institutionele wetgeving oplegt dat er samenwerking noodzakelijk is tussen de federale overheid en de deelgebieden, krijgt de Senaat een **adviserende rol**.

Zijn **bemiddelende rol** slaat tenslotte op een bevoegdheid die hij ook nu al uitoefent: de regeling van de belangenconflicten.

Te verwachten

Volgens het Vlinderakkoord gaat de hervorming in 2014 in. Daarom zullen de federale, gemeenschaps- en gewestverkiezingen dan plaatsvinden op dezelfde dag.

Het eerste luik van het Vlinderakkoord -waarbij de splitsing van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde het meest in de media is gekomen- werd al vorige zomer aangenomen in Kamer en Senaat.

De discussie over het tweede luik van het Vlinderakkoord wordt in de komende weken (februari 2013) aangevat in de bevoegde commissies van Kamer en Senaat.

Zowel de discussie in commissies als in de plenumvergaderingen van Kamer en Senaat is openbaar en u kan 'er bij' zijn.